

Posudek vedoucí práce

Benátská, Klára, Kniha cechu kožešníků v Žatci 1474-1814, FF UK, Katedra pomocných věd historických a archivního studia, Praha 2016

Diplomantka si zvolila poměrně obtížné téma – ediční zpřístupnění nejstarší dochované knihy kožešnického cechu v Žatci. Vzhledem k tomu, že jde o jednu z nejstarších dochovaných cechovních knih v Čechách vůbec, je tento záměr přínosem. Kniha pochází z poměrně dlouhého časového období, objevuje se v ní několik jazyků – čeština, němčina, latina, zapisovala do ní řada písařů.

Autorka práci rozčlenila do dvou hlavních částí, jak je u podobných edic obvyklé: Nejprve se věnovala dosavadnímu zpracování problematiky dějin řemesel a jejich organizace, dějinám cechů se zaměřením na Žatec, zvláště dějinám kožešníků. Důkladnou kapitolu věnovala diplomatickému a paleografickému rozboru cechovní knihy. Ediční poznámka tvoří již přechod ke druhé části, již je vlastní edice žatecké kožešnické knihy.

Pokud jde o první část, zde je nutné ocenit popis a rozbor pramene, na jehož základě autorka zpřesnila dobu zápisu nejstarších textů, datovaných do roku 1474, popsala užívání knihy a sledovala vztah k další dochované cechovní knize.

Nové poznatky přináší také kapitola věnovaná dějinám cechů, zvláště kožešníků v Žatci; sledování vývoje v Praze je důvodné, neboť pražské a žatecké korporace byly v kontaktu a nadto hrál pražský cech zřejmě roli zemského cechu. Nástin dějin cechů a dosavadního bádání o nich je velmi stručný – což by vzhledem k zaměření práce ještě nemuselo být na škodu, avšak uváděné práce by si přece jen zasloužily důkladnější a systematičtější výklad.

Pokud jde o ediční část, autorka vyložila svůj postup v obligátní ediční poznámce. Transkripce byla pro všechny jazyky, užitá v knize, zvolena vhodně. Dlouhé užívání knihy přináší problémy z hlediska postižení vývoje jazyka v časově vzdálenějších zápisech, avšak autorka volila vhodný přístup, diferencovaný podle jazyka. Nepostupovala mechanicky, ale účelně vybírala z dosavadních edičních zásad (Daňhelka, Šťoviček, Vidmanová, Roubík, Schultze) to, co pokládala vzhledem k charakteru textu za nejvhodnější. Edici opatřila textově kritickými i výkladovými poznámkami a rejstříkem, tedy všemi obligátními částmi vědecké edice. Přepis textu lze považovat za zdařilý, drobná přehlédnutí nebo diskutabilní místa mohou být snadno opravena.

Celkově lze konstatovat, že ediční část práce je zdařilá, po některých úpravách (hlavně odkazy na foliaci v rejstříku, některé drobné chyby v přepisu) by bylo možné edici publikovat. Poněkud problematičtější je první část. Zde se nejvíce projevil pravděpodobný spěch při dokončování práce – ať formálními chybami, jako nedoplnění seznamu literatury o práce citované v textu, ať nedostatky ve výkladu, zvláště tam, kde se autorka opírala o literaturu (zánik cechů 1836, velmi ploché pojednání o dosavadním bádání). Je zde výrazný rozdíl mezi částmi, které autorka zpracovala převážně na základě pramenů (dějiny žateckého cechu, samotný rozbor editované knihy), a ostatním textem, který zřejmě nestihla dostatečně promyslet a zpracovat.

Práci K. Benátské lze hodnotit jako splňující všechny nároky kladené na magisterskou práci. Její hlavní cíl se podařilo vcelku úspěšně splnit. Výsledek je však poznamenán formálními i obsahovými nedostatky.

Navrhované hodnocení: velmi dobře

Prof. PhDr. Hana Pátková, PhD.